

Läsnyckel

När Fatima blev fågel

författare: Morten Dürr

illustratör: Peter Bay Alexandersen

Hegas arbetsmaterial heter nu Läsnycklar – med lite mer fokus på samtal och bearbetning. Vi vill att böckerna ska räcka länge och att läsaren ska aktiveras på olika sätt, och på flera plan. Ibland fokuserar Läsnyckeln mest på innehållet, ibland mer på genren eller formen, det beror på vilken titel det gäller.

Läsnyckeln till *När Fatima blev fågel* kan användas både som lärarhandledning för boksamtal och som ingång för enskild läsning. Välj ut det som passar dina elever!

När Fatima blev fågel passar bra i tema-arbeten om mobbning och vänskap eller myter och magi.

Före läsningen

Titta på bokens framsida. Vem ser du på bilden? Boken heter *När Fatima blev fågel*. Hur tror du det gick till när Fatima blev en fågel?

Vänd på boken och läs baksidestexten. Vad tror du att boken kommer att handla om? Vem ser du på bilden?

Nu har gruppen tillsammans skapat förförståelse, aktiverat egna känslor och är förhoppningsvis nyfikna på hur det kommer att gå för Fatima som blev fågel.

Innan du/ni börjar läsa boken, ta fram papper och penna (eller anteckna på tavlan)! Då kan du/ni skriva upp svåra ord eller annat du/ni kommer på under läsningens gång.

Nu läser vi!

Under läsningen

Att samtala om under läsningens gång:

Sidan 9

Fatima fick vingar mitt på skolgården. Hur tror du att det gick till?

Sidan 10

Fatima bor i Köpenhamn. Var ligger det?

Titta i en kartbok om du kan hitta Egypten, där Fatimas pappa kommer ifrån, och Amager där Fatimas mamma växte upp.

Vem är den vackra kvinnan med de gyllene vingarna?

Sidan 11

Vad ser du på bilderna?

Sidan 12

Vad händer i bilden?

Vad ser du för saker i bilden? Varför är de där, tror du?

Sidan 14

Vad tror du att Fatima kommer säga att hon är bra på?

Sidan 15

Titta på bilden av Fatima i klassrummet. Hur ser hon ut?

Vad gör man när man dagdrömmer? Har du gjort det?

Sidan 16

Varför tror du att Jeppe har förändrats?

Hur har Jeppe blivit?

Hur låter det när man hänskrattar? Varför gör Jeppe det?

Vad heter den stora bron Jeppe åker över när han ska till sin pappa?

Sidan 17

Ser du hårbandet? Kommer Fatima att få tillbaka det? Hurdå, i så fall?

Sidan 20-21

"En kul lek", var det det?

Vad tror du att Isis använde sina vingar till?

Sidan 22-23

Vad händer på bilden?

Vilka är flickorna längst fram i bilden? Varför står de så nära varandra?

Vem är pojken högst upp på trappan?

Hur känner sig de andra tre?

Vad betyder det att Isis vaktade över de fattiga, sjuka och de utan mat?

Vad tror du att Isis hade gjort om hon hade varit på skolgården?

Sidan 24-25

Gav Fatimas vingar något slags skydd åt Alma? På vilket vis i så fall?

Varför växer inte vingarna ut, tror du?

Vad gör Fatima på bilden?

Sidan 26-27

Kommer Fatima att kunna skydda Alma?

Fatima är inte säker på att vingar hjälper mot en sådan som Jeppe. Vad tror du?

Vad betyder listig?

Vad är magi?

Sidan 28-29

Vilka ser du på bilden? Vad pratar de om? Var är Fatima någonstans?

Sidan 30-31

Hur kommer Fatima att ta reda på Jeppe's hemligheter?

Vad väntar Fatima på vid det öppna fönstret?

Sidan 32

Varför är Fatima inte rädd?

Vart flyger hon, tror du?

Sidan 33

Fatima vänder, vart ska hon nu då? Varför ska hon dit?

Sidan 34

Hur kommer Fatima fram till rätt hus?

Sidan 36-37

Titta på bilden och bläddra sedan tillbaka till sidan 22. Hur har Jeppe's ansikte förändrats? Varför?

Fatima tycker att Henry är ett skört namn. Vad betyder det?

Kommer namntricket att fungera på Jeppe? Varför/varför inte?

Sista raden på sidan 37 är skriven i kursiv stil. Varför då?

Sidan 38

När det ringt ut spelar Jeppe tuff. Hur gör man det?

Sidan 39

Jeppe flinar. Hur gör man då?

“Nu slutar du, Jeppe! Annars blir det värst för dig!” ropar Fatima. Kommer Fatimas hot att få Jeppe att sluta?

Sidan 40

Varför avslöjar inte Fatima Jepptes hemliga namn?
Tycker du att hon gör rätt? Varför/varför inte?

Varför väntar Jeppe utanför Fatimas hus tror du? Vad kommer att hända nu?

Sidan 41

Blev du lika förvånad som Fatima?

Sidan 42

Fatima tycker att Jeppe kan vara stolt över sitt andranamn, men Jeppe vill ändå behålla sin hemlighet. Varför tror du att han vill det?

Efter läsningen

Vad tyckte du om boken? Fanns det något du gillade särskilt mycket eller inte alls?

Fatimas pappa är inte med så jättemycket i boken, men utan honom skulle berättelsen inte vara densamma. Varför är han så viktig?

Arbeta vidare

Vad händer sedan?

När vi lämnar Fatima och Jeppe ler de mot varandra. Kommer de att bli vänner igen?
Vad tror du händer nästa dag i skolan med Jeppe, Alma, tjejerna och Fatima? Fundera och prata om/skriv ner dina tankar.

Om hemligheter

Hemligheter kan avslöjas, delas och bevaras. Fatima och Jeppe delar en. Hur många kan man dela en hemlighet med? När slutar en hemlighet att vara hemlig? Prata om vad ni tycker i klassen.

Har du varit med om att någon avslöjat en hemlighet eller har du avslöjat någon annans?
Vad hände då? Hur kändes det?

Bilda ord av bokstäverna i Jepptes namn

Hur många andra namn och ord kan du bilda om du kastar om bokstäverna som hänger i Jepptes rum på sidan 37? Jobba först enskilt och jämför sedan vilka ord ni fått ihop i klassen. Hur många blev det?

När det känns rätt i magen

Fatima känner att hon närmar sig rätt hus när hon svävar in över Jepptes. Hon litar på sin magkänsla. Har du varit med om att din magkänsla varit så tydlig att du litat på den?
Berätta.

Utställning med gudaporträtt

Man tror att egyptierna kan ha haft upp till tusen olika gudar, det fanns en gud för vindarna, en för öknarna och en för vattnet. Det var svårt att hålla reda på så många och

därför avbildades de med särskilda huvudbonader, föremål eller symboler. Genom att ge gudarna en djurgestalt eller ett djurhuvud blev de enklare att känna igen. Och på så sätt kunde man dessutom visa gudarnas olika egenskaper.

Nu ska du/ni få rita en egen egyptisk gud, skriv ner på en lapp vad du kallar din gud och vilka krafter den har. Gör en utställning med era gudar!

En egen myt

Berättelser om gudar kallas för myter. De berättar om gudarnas stordåd, kamper och liv. Myter ger ofta förklaringar på svåra frågor till exempel hur jorden, livet och människan kom till. Låna en bok på biblioteket om myter och läs (högt) ur den i klassen. Hitta sedan på en myt om din gud och skriv ner den. Om ni vill kan ni hänga upp myterna i er utställning (ovan).

Magiska krafter

Att försöka sno eller lura till sig en magisk kraft är rätt vanligt i böckernas och filmernas värld. Har du läst någon bok eller sett någon film som handlat om det? Berätta vad handlade den/de om.

Vänskap, mobbning och Friends

“Det var för mycket. Alma var ny i klassen. Hon visste helt enkelt inte hur hård Jeppe kunde vara. Så hon kunde inte försvara sig.” Fatima hoppas kunna hjälpa Alma med sina vingar, men det fungerar inte. Fatima lyckas på annat sätt, men hur hade du gjort för att hjälpa Alma?

Att säga nej till någon som är taskig kan vara svårt. Men man kan öva sig i att försvara sig och säga ifrån. Låtsas är du är Alma. Du blir ledsen när Jeppe går på dig. Vad säger du? Skriv ner vad Jeppe svarar. Du kan använda kolon och skriva ut namnen så här:

Jeppe:

Alma:

Jeppe:

Alma:

Hur tror du att det gick till när Jeppe och Fatima slutade vara vänner?

Finns det någon som Jeppe på din skola, någon som är elak och retas? Kontakta i så fall Friends på www.friends.se och boka in ett besök på din skola. Friends är en organisation som arbetar för att stoppa mobbning.

Vi är bra på olika saker och tur är väl det. I Fatimas klass får alla säga vad de är bra på. Fundera på vad du är bra på, skriv ner det på en lapp hemma och ta med den till skolan. Samla allas lappar och klistra fast dem i form av till exempel en kropp på ett stort färgat papper. Det blir ett fint konstverk som visar hur många olika begåvningar det finns i er klass.

Fågelperspektiv

Om du plötsligt kunde börja flyga som Fatima, vad skulle du se om du lyfte rakt upp i luften på din skolgård? Rita en bild av hur det ser ut där uppifrån.

Gör en bok om Egypten

Fatimas pappa läser ur en bok om sitt hemland Egypten. Nu ska du/ni få göra en egen bok om landet. Utgå t ex från innehållsförteckningen här nedanför och skriv små stycken och klipp in eller rita bilder till varje rubrik. Vet du mer om Egypten som inte ryms under rubrikerna, lägg till en egen rubrik i innehållsförteckningen. I biblioteket kan du/ni få hjälp att hitta fakta om Egypten. Sätt samman dina/era texter till en fin bok om landet:

Suezkanalen, öken och Nilen.....	1
Farao, pyramider och mumier.....	2
Ra med fågelhuvudet.....	3
Gudinnan Isis – vem var hon?.....	4
Hieroglyfer – vad är det?.....	5

Mycket läsnöje!